

AdriaticGreenNet - onlus

Network Internazionale

Via Artico di Castello, 5
33017 TARCENTO - UDINE
tel/fax 0432 785897
adriaticgreenet@gmail.com

CF 94084010308
IVA 02535710301

**Ministarstvo zaštite okoliša,
prostornog uređenja i graditeljstva
Kabinet ministrice
Ulica Republike Austrije 20
10000 ZAGREB**

Predmet: Terminali za ukapljeni plin u Tršćanskom zaljevu "Zaule" kompanije Gas Natural i "Alpi Adriatico" kompanije Endesa - postupak prekogranične procjene utjecaja na okoliš prema odredbama Espoo konvencije

Poštovana gospođo Matulović Dropulić,

Adriatic GreeNet, mreža nevladinih organizacija za zaštitu okoliša sa sjedištem u Italiji, Sloveniji i Hrvatskoj, osnovana 2002. godine s ciljem promicanja razvoja, kohezije i primjene politika i propisa Europske unije s područja zaštite okoliša na području sjevernog Jadrana, u vezi s terminalima za ukapljeni plin u sjevernom Jadranu, regija Friuli Venezia Giulia, obavještava vas:

- **POZIVAJUĆI SE** na europski normativni kontekst, posebno na:

- Konvenciju o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica (Espoo konvencija) od 25. veljače 1991. godine, koju je potvrdio Zastupnički dom Sabora RH na sjednici 19. travnja 1996. godine., a Italija 3. studenog 1994. Zakonom br. 640 i
- Konvenciju o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša (Aarhuška konvencija), koju je Sabor RH izglasao 7. prosinca 2006. , a Italija potvrdila Zakonom br.108 od 16. ožujka 2001. godine ;

- **PODSJEĆAJUĆI DA** je sjeverni Jadran vrlo osjetljiv zbog male dubine i slabe izmjene voda, zbog velike koncentracije ljudskih aktivnosti i nerazvijenog sustava pročišćavanja otpadnih voda; da je područje opterećeno intenzivnim pomorskim prometom i postojanjem dviju najvećih talijanskih luka za promet naftom - Trst i Venecija-Luka Marghera; da je fenomen eutrofizacije posljednjih desetljeća doveo do prorjeđivanja i izumiranja mnogih vrsta, dok je ispuštanje balastnih voda omogućilo kolonizaciju alohtonim vrstama; stalne stresne situacije uzrok su smanjenja biomase i biološke raznolikosti; da je dinamika struja u tom dijelu Jadrana takva da se eventualno onečišćenje neće raspršiti već je najveća vjerojatnost da će završiti na obali;

- **PODSJEĆAJUĆI DA** mješovita talijansko-slovensko-hrvatska komisija već godinama izrađuje prijedlog proglašenja Jadranskog mora osobito osjetljivim morskim područjem prema kategorizaciji Svjetske pomorske organizacije i temeljem Konvencije MARPOL 73/78, što bi omogućilo učinkovitije mjere nadzora i veću sigurnost navigacije kao i primjenu drugih mjera za smanjivanje negativnog utjecaja pomorskog prometa;

- **NAGLAŠAVAJUĆI DA** Adriatic GreeNet već niz godina zahtijeva od obalnih država dovršenje pregovora i zaključivanje procedure proglašenja budući da bez regionalne suradnje i to proglašenjem Osobito osjetljivog morskog područja nema učinkovite zaštite Jadrana;

- **UTVRĐUJUĆI DA** je Italija jednostrano donijela odluku o pokretanju postupka procjene utjecaja na okoliš za dva terminala za ukapljeni plin u sjevernom Jadranu, za koje je teritorijalno nadležna Regija Friuli Venezia Giulia postupke javne rasprave i dovršila dana 16. ožujka 2006. godine za postupak za terminal kompanije Endesa i dana 3. travnja 2006. godine za terminal kompanije Gas Natural;

- **UTVRĐUJUĆI DA** je Tehnička komisija za procjenu utjecaja na okoliš dana 20. lipnja 2008. godine mišljenjem br. 73 utjecaj na okoliš terminala i pripadajućih instalacija kompanije Gas Natural u industrijskoj zoni Zaule kod Trsta ocijenila prihvatljivim;

- **OBZIROM DA** se ishodenje dozvola za gradnju terminala za ukapljeni plin u sjevernom Jadranu provodi paralelno za dva zahvata sljedećih osobina:

1. off-shore terminal za ukapljeni plin "Alpi Adriatico" - Endesa kapaciteta 8 milijardi m³ godišnje, planiran na cca 14 km zračne linije od talijanske obale i cca 10 km od slovenske (prvotna je lokacija na zahtjev tršćanske Lučke kapetanije izmijenjena jer je utjecala na shemu odvojene plovidbe u Tršćanskom zaljevu. Nova lokacije nalazi se 3 milje jugozapadno od prve lokacije i to na 2 km od hrvatskih teritorijalnih voda. Sigurnosna zona oko terminala utvrđena je u radijusu od 2 kilometra. Terminal se nalazi na približno istoj udaljenosti od hrvatskog (Rt Savudrija) i slovenskog (Piran) kopna - oko 4-5 milja);
2. terminal za ukapljeni plin na talijanskoj obali u industrijskoj zoni Zaule (Trst) kompanije Gas Natural kapaciteta 8 milijardi m³ godišnje;

- **PODSJEĆAJUĆI DA** ni jedna od navedenih Studija o utjecaju na okoliš ne sadrži procjenu utjecaja na šire područje sjevernog Jadrana, koja bi obuhvaćala slovenske i hrvatske teritorijalne vode i kopno, na sigurnost pomorskog prometa, ne postoji procjena društveno-ekonomskog i okolišno/krajobraznog utjecaja predloženih zahvata u susjednim državama; takva je manjkavost posebno ozbiljna kada se uzme u obzir da je Trst jedna od najvećih europskih luka za promet naftnim derivatima, a realizacija terminala za ukapljeni plin dovela bi 50%-tnog povećanja sadašnjeg brodskog prometa u zoni koja nije pokrivena prikladnim sustavom nadzora i koja nema plovila nužna za hitne intervencije; u sjevernom se Jadranu, odvijaju intenzivne ribolovne aktivnosti, a njegovim obala one turističke;

- **OBZIROM DA** je

1. Adriatic GreeNet sudjelovao u javnoj raspravi o dva terminala za ukapljeni plin koje je inicirala Slovenija, dostavivši primjedbe za oba projekta prije roka predviđenog za raspravu 24. rujna 2008.;
2. da se za terminal kompanije Endesa - Zaule javna rasprava temeljila na dokumentaciji koju je Italija dostavila samo na talijanskom jeziku, s posljednjim datum dostave dokumenata 16. srpnja 2008.;
3. da je među dokumentima koje je Italija dostavila za projekt Endesa - Zaule bilo i pozitivno mišljenje Tehničke komisije za procjenu utjecaja na okoliš br. 73 sa sjednice održane 20. lipnja 2008. godine;

- **OBZIROM DA** je Hrvatska do sada bila isključena iz postupaka prekogranične procjene utjecaj na okoliš,

utvrđuje se kršenje odredbi Espoo konvencije i Aarhuške konvencije te se od hrvatske Vlade traži da se aktivira na ispunjavanju obaveza država članica u vezi s primjenom europskog prava.

S poštovanjem,

Elena Gobbi, dipl.arh.
predsjednica AdriaticGreeNet - onlus
(za Adriatic Greenet u Hrvatskoj, Zelena Istra, Dušica Radojčić)
Tarcento, 5. studenog 2008.